ئەردۆگان چاکەی شێخ مەحمود دەداتەوە … شوان ئەحمەد مەمەندی

مێژوو خۆی دووبارە دەکاتەوە بە چەندین ڕێگەی جۆراو جۆر ئەم بۆچوونە زۆر ترگونجاوە بۆ گەلێکی زوڵم لێکراو ئەویش کوردە. بۆ هەر لایەکی مێژووی کورد بروانیت ئەوا زۆر بە ڕوونی چەندین دیمەن و پێشهات ئامادەگییان هەیە کە سەرانی کورد لە زۆر کاتدا کەوتونەتە ژێر کاریگەری بەڵێنی فریودان و سیاسەتی پەرتکەو زاڵ بەو هەژمونی ئاینی لە هەر یەك لە ئیمپراتۆریەتی عوسمانی و سەفەوی.

شەری شوعەیبیە لە ساڵی 1915 وای لە شێخ مەحمود کرد کە خۆی و سوپایەکی 3000کەسی ڕوو لە باشوری عێراق بکات لە دوای دەرچوونی فتوای جیهادی عوسمانیەکان دەرهەق بە وڵاتانی هاوپەیمانی جەنگی یەکەمی جیهانی، کە عێراقیش ڕاستەو خۆ گرێدرابوو بە عوسمانیەکان.

ئەوەی شێخ مەحمودی ڕاکێشایە نێو ئەم جەنگەوە، بە پلەی یەکەم هۆکاری ئاینی و ساویلکەیی شێخ بوو لە بەرانبەر بەڵێنی درۆینی عوسمانیەکان، کە دواتر بە شکستی شێخ و عوسمانیەکان بە کۆتا ئەگات سەرەڕای ئەو یارمەتی دانەش، بەرلە کۆتایی هاتنی جەنگی یەکەمی جیهانیی, فرمانی لە سێدارەدانیشی بۆ دەردەکرێت لەلایەن عوسمانییەکانێوێ.

لە سەدەی 21یەکیشدا سەرکردیەکی بەناو موسڵمانی ئیخوانی (ئەردۆگان) کە خۆی بە خەونی گەڕانەوەی خەلیفەی موسڵمانان ئەزانێت، کە زۆرینەی ڕەهای ئیخوانیە فاشیزمەکان بە هەمان بیرۆکە مێشکیان تەندراوە، ئەردۆگان ماوەی 21ڕۆژە بە هێرش کردنە سەر شاری عەفرینی بەرخودان، بە هاوئاهەنگی پاشماوەی چەتەکانی داعش و بەرەی بەناو ئۆپۆزسیۆنی سوری کە حەیایی ئۆپۆزسیۆنیشیان بردوە تۆ لەلایەك بەنیازی لە ناو بردنی بەشارئەسەد بیت لەلایەکی تریشەوە هاوکاری ولاتێکی داگیر کەر بکەیت بۆ لێدانی کورد هاوژیانی دێرینی هەزاران ساڵەی خۆت، ئەردۆگان ستەم لە گەلێك ئەکات کە زیانی بۆ هیچ گەلێك نەبووە جگە لە خۆی، بە بیانوی پاراستنی سنوری خۆی وا ئەزانێت بە کوشتنی خەڵکی سڤیل شکۆ بۆ ولاتێکی دێڕاو لە هاوکێشەکانی ناوچەکە زیاتر کێشەی سوریاو جیهانی ئیسلامی سونەو ئەندام بوونی لە یەکێتی

ئەووروپا ئەگەڕێنێتەوە، بەڵام ئەم هێرشەی زیاتر ڕووی ڕاستەقینەی یەکێتی ئەوروپاو نەتەوەیەکگرتووەکان و ولاتانی بە ناو جیهانی ئیسلامی جگە لە کۆماری سێدارە کە دووجار داوای ڕاگرتنی هێرشی بۆ سەر عەفرین کردووە، بەڵام ئەم سەردانەی دوایی سەرۆکی ئەرکانی تورکیا بۆ ئێران تێڕوانینی ئێرانیشی خستەوە سەر بارە ڕاستەقینەکەی خۆی.

مێژووە شومەکەی ئۆردوگان لە کاتی ئێستادا تەنها ئامانجی داگیر کردنی خاکی عەفرین نییە بەڵکو ئامانجی گۆڕینی دیمۆگرافیایی ناوچەکە هاوشێوەی کەمال ئەتاتورك، ناوچەکە لە کوردبوون و پێکهاتەکانی تریش بسڕێتەوە، هەروەها شارەکە چوارەمین شارە لە جیهاندا لە بەرهەم هێنانی زەیتون، چونکە ئەمانە چاویان بە گەشەکردنی کورد هەڵ ناهێت کە هەوڵی خۆ بەڕێوە بردنی خۆیان بدات، چونکە لە بنەڕەتدا سەرکردە ناسیۆنالیزمەکانی تورك ڕەگەزی کورد بە تورکی چیایی و چەندین ناوی نەخوازراوی تریش هەژمار ئەکەن ئینجا دانیشتوانی کورد لە سنورەکانی خۆیان بە مەترسی بۆ سەر ئاسایشی نەتەوەی خۆیان لە قەڵەم ئەدەن، کە تەنها خۆیان و هەندێك وڵاتی نادیموکراسی کەبەهایی مرۆڤایەتیان بەلاوە گرنگ نیە چەواشە ئەکەن، ئەم بەرخۆدانەی عەفرین شکۆی گەلی کوردو خەڵکی چەوساوەی نەك تەنها لە سوریا بەڵکو لە ڕەش هەڵاتی ناوینیش بەرزکردۆتەوە.